

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

III Міжнародної науково-методичної конференції

6 травня 2022 р.

Харків – 2022

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі:

Н.В. Руда – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Л.М. Ямпольська – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

І.А. Скразловська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

К.Є. Жукова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

О.Ю. Озерська – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Н.С. Самойленко – викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 6 від 15.06.2022*

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Матеріали III Міжнародної науково-методичної конференції, 6 травня 2022 р. Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 299 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди, 2022

СХІДНА ПЕДАГОГІКА

Абдулкадер Ардалан Латиф, Ямпольская Лариса. Современная система высшего образования в Ираке: проблемы и перспективы.....	73
Заярна Олена. Розвиток освіти в Японії в епоху «Мейдзі ісін».....	75
Лугова Марія. Погляди на дитину та дитинство у філософських та педагогічних концепціях країн сходу.....	78
Лю Сі, Довженко Тетяна. Освітня співпраця КНР в рамках ініціативи «Один пояс – один шлях».....	80
Майорова Аліна. Соціальне виховання як науково-педагогічна проблема.....	82
Науменко Станіслав. Процес розвитку і освіти обдарованих дітей у КНР.....	84
Положій Олександра. Освіта школярів у Китаї.....	85
Рудько Вікторія. Освіта у Китаї.....	87
Тао Чжиці, Калашник Любов. Полікультурна компетентність: особливості термінології.....	89
Фань Чженьсюань, Терентьева Наталія. Реформа організації надання освітніх послуг в галузі мистецтва в КНР (початок ХХІ с.).....	91
Чжоу Чженью, Мкртічян Оксана. Моделі підвищення кваліфікації вчителів музики в сучасній КНР.....	93
Шмалько Денис. Освіта та виховання у державах стародавнього сходу.....	95
Щербакова Катерина. Міжкультурна комунікація та традиційні цінності у сучасній вищій школі КНР.....	97
Щербакова Ольга. Вплив традицій на завдання вищої освіти в Китаї і за Кордоном.....	99
Ян Чжуан, Левченко Яна. Формування педагогічної компетенції хореографа як необхідна умова підготовки сучасних фахівців.....	100

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СХОДОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

Абдуллаєва Ельвіра. Використання інтерактивних інформаційних технологій під час онлайн-занять з турецької мови.....	103
Бабаєва Солмаз. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Aktarımı.....	105
Богдан Олександра. Використання інформаційних технологій у самостійній роботі студентів, що вивчають китайську мову.....	107
Бондаровська Людмила. Критерії добору граматичних вправ для вивчення сполучників у китайській мові.....	108
Вілісова Анастасія. Формування навичок аудіювання на початковому рівні вивчення китайської мови.....	109
Водолажський Даніїл. Роль викладача в організації самостійної роботи студентів, що вивчають китайську мову.....	111
Воробйов Олександр. Міждисциплінарний підхід у формуванні комунікативних навичок (на матеріалі програм з китайської та японської філології).....	113
Гришина Богдана. Формування навичок мовлення на заняттях з загального курсу китайської мови.....	115
Долженко Анастасія. Види та типи вправ для формування перекладацької компетенції на початковому та середньому рівні навчання.....	117
Золотухіна Наталія. Аналіз усного зворотного зв'язку за допомогою сучасних технологій у викладанні китайської як другої іноземної.....	119
Калашник Любов. Платформи для онлайн освіти: чим користуються в КНР (на прикладі платформ для вивчення китайської мови).....	121

сприймання не тільки змісту, а й мовну форму. Забезпечення цієї умови, також, відбувається через створення умов для уважного прослуховування, тобто чіткість завдання, наявність тиші та робочого порядку у місті вивчення (клас, дім або аудиторія). Контрольно-перевірені методи використовуються з метою формування умінь сприйняття як при спілкуванні, так і звукозаписі. Можна побачити такий метод у дослідженні М.Пентилюк, яка впровадила таку структуру та методи. З метою розвитку навичок аудіювання та слухової пам'яті варто навчити учня виділяти певні ключові особливості, робити швидкий аналіз тексту.

Основними й найтипівішими видами вправ аудіювання саме китайською мовою є вимова складів по транскрипції, відпрацювання відмінності звуків та тонів, вимова тонів, та ініціалей/фіналей. Такі вправи є доцільними для початкового рівня вивчення китайської мови.

Вправи на розвиток мовленнєвого слуху – це вправи, які розвивають мовленнєвий слух учня, в таких можна використовувати аудіювання із зоровою опорою, або спрямоване аудіювання (аудіювання на впізнавання конкретних слів у мові, граматичних структур, здобуття конкретної інформації).

Вправи на тренування пам'яті поділяються на:

- погодитись або ні з твердженням
- знайти помилки або виправити речення
- запам'ятати певну інформацію(дати)
- прослухати слова і повтори тільки потрібні

Також, вправи, що підходять на тренування ймовірного прогнозування:

- дібрати означення до слів;
- скласти словосполучення;
- завершити фразу або текст;
- визначити зміст за заголовком, ілюстраціям, ключовим словам і т.д.

Вважаємо, що на просунутому рівні найбільш влучним типом вправ буде саме тренування ймовірного прогнозування та на тренування пам'яті студентів під час вивчення матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Соловова Е.Н. Методика навчання іноземним мовам: Базовий курс лекцій: Посібник для студентів пед. Закладів та вчителів. М.: Освіта, 2002. 239.
2. 刘松浩, 林煌, 高宁辉 (1995) 听写及其应用, 学习汉语第 4 期.
3. 张莉 (1994) 预测原理在听力教学中的应用, 语言教学与研究第 1 期

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, ЩО ВИВЧАЮТЬ КИТАЙСЬКУ МОВУ

Водолажський Данііл, студент 3 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Науковий керівник: доц. Руда Н.В.

Китайська мова постійно набуває поширення у світі та має великий вплив на різні сфери у нашому житті. Китайська мова вже зараз має найбільшу кількість носіїв. Крім того, постійно збільшується кількість бажаючих опанувати цю мову. Цей процес постійно вимагає удосконалення методичних прийомів на навичок викладання, уточнення ролі викладача. Тому питання у компетенції нового покоління педагогів є нагальним питанням.

Китайська мова вважається одною з найважчих мов у світі, тому оволодіння нею потребує різних та комбінованих методів навчання. Викладач китайської мови повинен не лише надати необхідний матеріал, а й навчити студентів самостійно поглиблюватися у звісні теми, знаходити додаткову інформацію, зокрема перевіряти їх здатність до самоконтролю. Таким чином підвищується роль самостійної роботи при вивченні китайської мови.

Необхідно мати чітке уявлення, що таке самостійна робота. А.І. Зимня вважає, що самостійна робота є наслідком правильно скерованої діяльності протягом занять з викладачем, що спонукає до самостійного заглиблення та більш детального вивчення матеріалу, тобто викладач окрім усвідомлення своєї програми також повинен сформулювати у учнів певну систему досягнення нового матеріалу у процесі вирішення задач, що виникають під час навчання [2]. Авторка також відзначає, що самостійна робота може набувати різних форм та повинна оцінюватися як певна форма навчальної діяльності учнів та виступає найвищою формою навчання, яка безпосередньо пов'язана з працею в класі. Саме самостійна робота дозволяє учням проявити цілеспрямованість, організаційність, творчі навички та інші особисті якості.

За працями Ю.К. Бабанського можемо з'ясувати, що під час оволодіння іноземною мовою важливу роль відіграє здатність та схил до самостійної праці [1]. Під впливом викладача учні покращують мовленнєві навички та розвивають у собі вміння регулювати діяльність завдяки самоаналізу та внесенню коректив до процесу здобутку освіти, самостійно з'ясовувати як систематизовано узагальнити знання; також педагогічний процес постійно звертається до проблематичного методу навчання, де студент отримує завдання, яке охоплює вже здобутий матеріал та водночас утримує в собі аспекти, яким раніше могли не надати звісної уваги, тобто складність завдання переважає засвоєнні навички учня. Варто відзначити, що під час педагогічного процесу та взаємодії з викладачем студенти зобов'язані навчитися зіставляти очікуваний результат діяльності та набутий досвід, виявляти недоліки та формувати способи виправлення вад. Методи самостійної роботи студентів, бажаючих опанувати китайську мову, безпосередньо залежать від загального рівня самостійності студентів та навичок педагога керувати цим процесом.

М.М. Фіцула відзначив, що викладач повинен залучати різноманітні форми роботи з друкованим матеріалом упродовж різних етапів уроку [3]. Зокрема автор рекомендує відновлювати раніше засвоєні знання, на які спиратиметься матеріал нового уроку; окремі аспекти програми повинні бути самостійно опрацьовані; конспектування граматичного матеріалу та випис звісних прикладів; порівняння стилістичного забарвлення лексичних одиниць; читання художньої та наукової літератури; складання або надання відповідей до тексту. Особливої уваги заслуговує підготовка то контролю якості знань.

Варто зазначити, що викладач при організації самостійної роботи у студентів, які вивчають китайську мову, може активно долучати різні методи, тим самим сприяючи всебічному розвитку вихованців.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабанский Ю. К. Педагогика. М.: Просвещение, 2006. 479 с.
2. Зимня И. А. Основы педагогической психологии. М.1997. 175 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. К.: Видавничий центр «Академія», 2002. 528 с.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК (НА МАТЕРІАЛІ ПРОГРАМ З КИТАЙСЬКОЇ ТА ЯПОНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ)

*Воробйов Олександр Сергійович, викладач, аспірант 3-го року навчання
Київський університет імені Бориса Грінченка*

Найважливіша передумова міждисциплінарного підходу в освітній комунікації пов'язана з особливостями досліджуваної об'єктивної реальності, яка виражається в комплексності процесів і явищ, що вивчаються. Трансформаційні зрушення в економіці знань ХХІ століття, розвиток Індустрії 4.0 та розвиток мережевого суспільства, надзвичайна цифровізація через карантинні заходи викликали гострий перегляд міждисциплінарних та міжгалузевих вимог ринку праці до кваліфікації випускників університету за загально-гуманітарними та лінгво-комунікативними напрямками. Це, у свою чергу, обумовлює переоцінку міжпредметних підходів до структури пресупозиції та локуції у комунікативному застосуванні східних мов.

Міждисциплінарний підхід відіграє ключову роль під час вивчення гуманітарних філологічних дисциплін, таких як мови (як європейські так і східні). В процесі навчання студентів східної мови постає необхідність паралельного вивчення історико-культурних процесів, сучасного стану політичної, економічної та соціальної сфер, які мали(мають) прямий чи опосередкований вплив на мову:

- у лексиці всіх мов присутні лексеми, що не мають точного аналогу в інших мовах (або не мають його взагалі), тому вживання таких лексем потребує знань про сфери застосування цих лексичних одиниць (історизми, архаїзми, лексика, що позначає культурні та суспільні реалії життя тощо);

- місце, час, причина та мета спілкування, соціокультурологічні норми поведінки комунікантів, їх статус, ролі, ступінь знайомства, характер взаємин і рівень формальності умов спілкування – впливають на вибір мовцями тематики та форми висловлення;

- з попереднього пункту випливає, що при вивченні мови також необхідним є вивчення сучасного стану економічної, політичної, культурної та соціальної сфер. Більше того, зміни у зазначених вище сферах можуть впливати на зміни у лексичному складі мови.

На нашу думку, було б доцільним навести декілька прикладів, які демонструють важливість паралельного з мовою навчання історії країни, культурно-мистецького доробку, які формували і формують суспільство.

У якості першого прикладу можна зазначити роман авторства Мурасакі Шікібу «Повість про принца Гендзі». Це роман у сувоях про аристократа часів епохи Хейян (794-1185рр.). Японія в епоху Хейян розвивалася під сильним впливом китайської культури. Тодішня столиця Японії – Хейян-кьо (що розташовувалася у межах сучасного міста Кіото) була збудована за зразком китайської столиці Чанань (столиця в епоху Тан (618-907 рр.). Китайська культура епохи Тан мала фундаментальний вплив на японську культуру у епохи Нара та Хейян. Тодішні норми суспільства зобов'язували японських аристократів знати, окрім японської мови, також китайську мову, творчість китайських митців того часу. У сердовищі аристократів епохи Хейян було прийнято вести листування, у якому вони могли писати свої вірші із цитуванням чи алюзіями на творчість китайських поетів та письменників. Отже, розуміння художньої та історичної літератури вимагає вичерпних знань про історико-культурний фон, під час якого розвивається сюжет твору.

В якості другого прикладу можна навести необхідність вивчення гоноративів, або ввічливих форм японської мови. У процесі комунікації з японцями надзвичайно важливу роль відіграє знання норм етикету, тому суттєво необхідним у процесі